

**Kortelig forfattet
Beretning
om den
Morderiske Forgribelse
hvormed
Kongen af Portugal
I egen høye Person er bleven
antastet,
hvortil
Endeel høye Stands Personer har
været Anstiftere;
Horfor og
10. af disse mordisk-sindede Men-
nesker den 13. Januarii 1759. udstod
deres fortiente Straf.
Siden efter ere fleere henrettede,
som Medvidere etc.
Hvorom gives udførligere Beretning i det som
følger baade Riim-viis og Historisk-viis.
Riimene med den Melodie:
Ach Frihed! søde Friheds Stand! etc.
Trondhiem, trykt Aar 1759.**

1.

Man hører nu et skræksomt Ry
Fra Riget Portugal,
Det høres i hvert Land og By,
Om dem der have skal
Forgrebed sig mod Kongen selv,
Som vilde skydet ham ihjel;
Enhver derved forfærdes maa,
Hvor det vil dennem gaae.

2.

En Dag da Kongen i Fior Høst,
Med fem Betientere,
Tog i det Grønne ud for Løft,
Det sig da hendede,
At da han ud i Marken kom,
Fem Skud der skiødes paa ham, som
Nær havde ham nedfældet slet,
Hensigten var just det.

3.

Hans Kudsk og Tien're segner død,
Selv Kongen saaret blev;
Han saae sig da bested i Nød,
Derfor ham Faren drev,
At søge Rædning ved at gaae,
Og undgik disse Mordre saa;
Ved Guds Hielp kom med Livet hiem
Til sit Palais fra dem.

4.

Hans højre Haand dog saaret var,
Han selv ej skrive kand,
Hans Dronning det forrettet har,
Mens Kongen Smerten fand;
Saasnat at Kongen han kom hiem,
Der mange Folk da skiktes frem,
De Mordre at opsøge; men
De var alt vegen hen.

5.

Det stod vel saa en lang Tid bort,
Ej nogen vide fik,
Hvo denne Gierning havde giort,

Og Rygtet det udgik:
At Kongen paa sit Yderste
Nu ligger; men desligeste
Et Skib han til Brasilien
Bestemmer at gaae hen.

6.
Med det Kongen en Paqvæt gav
Capitainen, den han
Først brække skal udi det Hav
Ved de Azorisk Land';
Han gjorde saa som Kongen bød,
Og alle Brevene opbrød,
Og vendte sig saa straxen hen
Til Lissabon igien.

7.
Da Kongen Kundskab vide fik
Om de Personer, som
Saa nær ham efter Livet gik.
Derpaa i Fængsel kom
Da alle de Samskyldige,
Som strax gik til Bekiendelse;
Og fik en Dom forskrækkelig
For den udviste Svig.

8.
Hertug og Græve, Marqviser,
Var Kongens Afvinds Mænd;
De paa een Dag henrettet er,
Foruden dem, som end
Da sadde der dødskyldige;
Endeel af Jesuiterne
For Ophavs Mænd beskyldes der,

Som siden rettet er.

9.

Et Stykke i fra Belem var
Et Echafott Opbyggt,
Ni Alen højt det været har;
Og for at undgaa Frygt,
Den Dag Henrettelsen skuld' skeep,
Det trindt omkring indsluttede
Fiir Regiment til Fods og Hest,
Saasom de kunde best.

10.

Den første som da rettet belv,
Kom paa Echafottet frem,
Det var en Marqvisinde giev,
Hun talede til dem
Som stode hos, saa sær content:
At dødes har jeg vel fortient,
Ja sagde ogsaa at hun vil
Selv lave sig dertil.

11.

Hun blev henrettet med et Sværd,
Og lagt afsides bort;
Derefter som i samme Færd,
I en Machine giort
Behændig, Joseph Maria,
En ung Marqvis af Tavora,
Den først omtalte Dames Søn,
Og nød fortiente Løn.

12.

Strax efter ham radbrækkedes

Græven af Atougvia,
Og efter ham en ung Marquis
Med Navn af Tavora;
Saa kom og tre Betient're frem,
At lide samme Straf, som dem;
De alle blev afsides lagt,
Med Segeldug betakt.

13.

Marquisen udaf Tavora,
Den gamle, ogsaa kom
Der frem paa Reterstædet da,
Han lide skal den Dom:
At levende radbrækkes, og
De ham to Stød for Brøsted slog;
Hans Liv deraf Opløsning fik,
Og ud fra Tiden gik.

14.

Hertugen udaf Averio
Fik lide samme Straf.
Derefter skulde og de to,
Som Skud paa Kongen gav,
Opbrændes begge levende,
Men een den Tid kun lidede,
Den anden var ej endda der
Opfundet hvor han er.

15.

Den arme Krop man der fastslog
Med Kiæder til en Pæl,
Derefter de da Brænde tog,
At brænde ham ihjel;
Han deraf levende opbrand;

De forhen rettede paa Stand
Af Luen er og tæret slet.
Et grusomt Syn var det.

16.

Ja Echafottet ned til Grund
Opbrændte i en Hast,
Og Asken blev i samme Stund
I Tago-Floden kast.
I Timer syv det varede,
At disse 10. blev rettede:
Fra Morgen klokken Ott' paa Slag
Til Tre Eftermiddag.

17.

Den anden Kongens Morder-Mand
Han er og tagen fast,
Til Setubal de hannem fand,
Til Lissabon med Hast
De førte ham, just paa den Tid
Man der henrettede med Flid
De foran her benævnte ti,
Og ham in Effigie.

18.

Fiir Jesuiter levende
Opbrændtes siden der,
Fem af dem er radbrækkede,
Nogle ophængte er;
Og mange Riget er forvist,
Som al sin Ejendom har mist.
Vel Tyve af Medskyldige,
End der er fængslede.

19.

Ach fæle Syn! ach grusom Ting,
Som vel maa skække hver,
Saa vidt de høres rundt omkring;
Gid slige Gierninger
Ej mere høres maa paa Jord,
At Folk tør øve Konge-Mord.
Gid hver sin KONGE elske vil,
Som man er pligtig til.

Historisk Fortællelse

Om dette Mordiske Anslag, som dog ved den Allerhøyestes Hielp blev afvendt, saa og hvordeles denne Forgribelse er bleven straffet.

Fra Konge-Riget Portugal har man, ved adskillige med Posten hidbragte Efterretninger, faaet tilsrækkelig Vished om, hvorledes nogle af de Ypperste saavel av Rang som af Midler i samme Rige, har ladet sig overtale af deres lærde og imod nu værende høye Kongelige Huus ilde sindede Jesuiter, til at forgribe sig med et saa ugudeligt Raadslag imod deres Konges høye Person, at vilde ved given Lejlighed lade hannem skyde ihjel. Dette deres Anslag lod de sætte i Verk ved nogle af deres Betientere, som ved mange store Løfters Forsikring paatog sig samme at forrette; og da Kongen sidstforgangen Høst gjorde en liden Lyst-Reise fra sit Palais ud i Marken, et Stykke fra Lissabon, i sin Carosse, og havde ikkun 5 Betientere med sig, blev han med 5 Skud overfaldet, hvoraf det eene traf hans høyre Arm, de andre Skud traf hans Kudsk, at han faldt død ned af Vognen, saa og tvende andre Betientere, men Kongen, som saae sig i saadan Fare, sprang i mueligste Hast ud af Carossen og kom uden videre Overfald til sit Palais; Han kunde i lang Tid ey bruge sin Arm eller underskrive sin Haand, hvilket hans Dronning paa hans Vegne i nogen Tid forrettede. Da Kongen saaledes var undkommen dette mordiske Anslag, lod han strax eftersøge disse Mordere, men inden der blev gjort derom den fornødne Anstalt, havde de allerede forstukket sig og undflyet. Kongen levede derefter i temmelig Stilhed med en liden Deel Hof-Folk, imedens han blev resitueret af sin Svaghed, og lod det Rygte udbrede, at han laa paa sit Yderste. Imidlertid lod han et Skib gjøre ferdig, som skulde gaae til Brasilien, og lod Capitainen derpaa tilstille en forseiglet Paqvæt, den han først skulde aabne paa Højden af de Azoriske Øer. Capitainen efterlevede Kongens Ordre, og

opbrækkede Paqven paa benævnte Stæd, og fandt deri en Befalning, at eftersee alle de Brevskaber som fandtes om Borde hos ham, og om der var nogle fordægtige Personer, ligeledes at bemægtige sig dem, derpaa strax vende tilbage for at give Kongen Underretning om Sagens Udfald. Capitainen efterlevede i alt sin Ordre, vendte tilbage til Lissabon, og overleverede alle Ting i Kongens egne Hænder, hvoraf han fik Kundskab om hele Forræderiet. Derpaa bleve de fordægtige Personer fængslede, som maatte bekiende deres Misgierning, og tillige alle de som i samme Mordiske Anslag var interesseret. Den 13 Januarii 1759, som var en Løverdag, bleve 10 af disse ulyksalige Mennsker henrettede, efter en paa deres egen Bekiendelse grundet Dom. Denne skræksomme Henrettelse skeede paa et paa Vejen ud til Belem lige for det Konggelige Palais opbyggt firekantet Echafott, som var 18 Fod høj, om hvilket 4 Regimenter til Hest og Fods stode. Klokken 8 Formiddag blev den første af disse Misdædere opbragt, som var en Dame af første Rang, Marqvisinden af Tavora; Hun viiste sig ved Opførselen munter og frimodig, saa snart hun kom paa Echafottet vendte hun sig til de i stor Mængde forsamlede Tilskuere, og sagde gandske frimodig til dem: **Jeg har vel fortient at døe!** Bad derpaa Skarpretteren ey at røre sig, hun vilde selv tillave sig; bandt derpaa selv sit Haar op, knyttede et Tørklæde for sine Øyne, og Satte sig paa en for hende hensat Stoel, hvor hun skulde modtage det Hug der endte hendes Liv; da Skarpretteren afhug Hovedet, blev noget af Huden hengendes ved, at Hovedet desformedelst faldt hende i Skiødet; Hovedet tillige med Kroppen blev derpaa lagt paa et Bræt midt paa Echafottet og bedækket med Segeldug. Derpaa kom Touren til hendes Søn Joseph Maria Tavora, en ung og anseelig Herre; man havde sat ham i en Machine i Form af et Andreæ Kors Imens en Skarpretter qualte ham med en Strikke radbrækkede to andre hans Been; derpaa tog man ham af Machinen og lagde ham paa et Bræt, som var gjort fast paa en Pæl paa Echafottet, og tildækkede det med Segeldug. Efter ham fulgte Græven af Atougvia og den unge Marqvis af Tavora, som bleve paa samme Viis henrettede og henlagt under Dække. Derefter blev med lige Omstændighed tvende Betientere af Hertugens af Aveiro og en af den unge Marqvises af Tavora Betientere henrettede. Saa kom den gamle Marqvis af Tavora paa Echafottet og blev levende randbrækket, med 4 Stød af en stor Jernkugle blev hans højre Arm og Been overslaget, fik derpaa 2 Stød for Brøstet, hvoraf han døde strax. Derpaa kom Hertugen af Aveiro, som og blev levende radbrækket, og maatte udholde 8 Stød førend han fik Naade-Stødet. Da disse 9. saaledes vare [...]